

Az energiatudatosságra vonatkozó attitűdelemek vizsgálata tantervekben és tankönyvekben

Revákné Markóczi Ibolya

Debreceni Egyetem TTK Biológia Szakmódszertani Csoport, Debrecen

revaknemi@gmail.com

A munkacsoport további tagjai voltak: *Ütőné Visi Judit* (Oktatási Hivatal), *Bartha Ila* (Debreceni Református Hittudományi Egyetem), *Csákberényi Nagy Miklósné* (Debreceni Református Hittudományi Egyetem), *Kovács Enikő* (Eszterházy Károly Egyetem), *Teperics Károly* (Debreceni Egyetem TTK).

A megfelelő környezeti attitűd kialakítása tanulóinkban komplex nevelési feladat. Ennek eredményessége több tényező által befolyásolt, melynek egyik mozaikja a környezeti attitűd formálását segítő tartalmak megjelenése tanterveinkben és a tankönyvekben. Kutatásunkban a manapság egyre nagyobb jelentőséggel bíró energiatudatosság fogalmi és attitűd összetevőit vizsgáltuk a hazai közoktatás dokumentumaiban (NAT, kerettantervek) valamint segédeszközeiben. A vizsgálat célja a tartalmi elemzésen túl egy, a megújuló energiára vonatkozó környezeti attitűd felmérésének előkészítése az általános és középiskolás tanulók körében. A kutatás során a NAT (2012) elemzésén túl 40, közoktatásban alkalmazott környezetismeret (1-4. évfolyam), természetismeret (1-6 évfolyam), 7-8. és 9-10. évfolyamnak szóló földrajz tankönyv valamint munkafüzet és az ezekhez tartozó kerettantervek értékelését végeztük el az energiatudatossággal kapcsolatos ismeretek (megújuló energia, energiatakarékosság, erőmű, fűtés, tudatos energiafelhasználás, energiafogyasztás, energia-hatékonyság, energiaválság) attitűdök és szemléletformálás dimenzióiban. Az eredmények azt mutatják, hogy a vizsgált tankönyvek bár megfelelő hangsúlyt fektetnek a megújuló energiával kapcsolatos ismeretekre, a megfelelő szemlélet- és attitűd formálás elmarad a kívánt mértéktől. Az eredményeket összevetettük egy korábbi, általunk végzett szóasszociációs vizsgálat konklúzióival, amelyben általános iskolás 4. és 7. évfolyamos tanulók megújuló energiával kapcsolatos fogalmi struktúráját elemeztük. Az összefüggés elemzés ismételten rávilágított arra, hogy a megújuló energiával kapcsolatos környezettudat kialakításában és fejlődésében a vizsgált tankönyvek szerepe nem következetes és nem elégséges.

Köszönetnyilvánítás

*A kutatás támogatója: Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal – NKFIH, K
116595.*